

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 152

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 20 februarie 2025

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
ACTE ALE SENATULUI	
9. — Hotărâre referitoare la propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind o interfață publică conectată la Sistemul de informare al pieței interne pentru declararea detașării lucrătorilor și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1.024/2012 — COM (2024) 531 final	2
10. — Hotărâre referitoare la propunerea de Directivă a Consiliului de modificare a Directivei 2011/16/UE privind cooperarea administrativă în domeniul fiscal — COM (2024) 497 final	3
D E C R E T E	
84. — Decret privind rechemarea unui ambasador.....	4
85. — Decret pentru numirea în funcție a unui consilier prezidențial	4
86. — Decret privind rechemarea unui ambasador.....	5
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI	
83. — Decizie privind unele măsuri pentru asigurarea conducerii Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție	5
ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ	
109. — Decizie privind aprobarea retragerii, la cerere, a autorizației de funcționare a companiei de brokeraj MIRA SOLUTIONS BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE — S.R.L., precum și radierea acesteia din secțiunea I și trecerea în secțiunea II a Registrului intermediarilor principali	6–7
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 24 din 9 decembrie 2024 (Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii)	8–15

ACTE ALE SENATULUI**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****SENATUL****HOTĂRÂRE**

**referitoare la propunerea de Regulament
al Parlamentului European și al Consiliului privind o interfață
publică conectată la Sistemul de informare al pieței interne
pentru declararea detașării lucrătorilor și de modificare a
Regulamentului (UE) nr. 1.024/2012 — COM (2024) 531 final**

În temeiul dispozițiilor art. 67 și ale art. 148 alin. (2) și (3) din Constituția României, republicată, precum și ale Protocolului nr. 2 privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 13/2008,

în baza Raportului Comisiei pentru afaceri europene nr. LXII/21 din 4.02.2025,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Senatul României constată că propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind o interfață publică conectată la Sistemul de informare al pieței interne pentru declararea detașării lucrătorilor și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1.024/2012 — COM (2024) 531 final respectă principiile subsidiarității și proporționalității.

Art. 2. — Senatul României subliniază că:

a) inițiativa contribuie la reducerea sarcinii administrative pentru autoritățile și întreprinderile din statele membre prin apropierea legislațiilor și a procedurilor naționale și la consolidarea cooperării dintre statele membre în ceea ce privește monitorizarea respectării anumitor cerințe administrative aplicabile detașării lucrătorilor prin intermediul IMI;

b) propunerea va facilita efectuarea de către statele membre a unor inspecții eficiente și adecvate pe teritoriul lor, contribuind la protecția lucrătorilor detașați;

c) întrucât prestatorii de servicii nu vor mai trebui să respecte diferitele cerințe naționale incluse în interfețele naționale și în formularele declarațiilor de detașare din statele membre participante, interfața publică care utilizează un formular standard va contribui la reducerea cazurilor de nerespectare a normelor privind detașarea.

Art. 3. — Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din 17 februarie 2025, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
MIRCEA ABRUDEAN

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

HOTĂRÂRE

**referitoare la propunerea de Directivă a Consiliului
de modificare a Directivei 2011/16/UE
privind cooperarea administrativă
în domeniul fiscal — COM (2024) 497 final**

În temeiul dispozițiilor art. 67 și ale art. 148 alin. (2) și (3) din Constituția României, republicată, precum și ale Protocolului nr. 2 privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 13/2008,

în baza Raportului Comisiei pentru afaceri europene nr. LXII/20 din 4.02.2025,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Senatul României constată că propunerea de Directivă a Consiliului de modificare a Directivei 2011/16/UE privind cooperarea administrativă în domeniul fiscal — COM (2024) 497 final respectă principiile subsidiarității și proporționalității.

Art. 2. — Senatul României:

1. consideră că:

a) propunerea va aduce beneficii semnificative atât Uniunii Europene, cât și autorităților competente din statele membre, prin crearea unui sistem mai eficient și mai transparent de schimb de informații. Acesta va sprijini evaluarea corectă a riscurilor fiscale și va contribui la combaterea evaziunii fiscale prin îmbunătățirea monitorizării obligațiilor fiscale ale întreprinderilor multinaționale și grupurilor naționale de mari dimensiuni;

b) un sistem centralizat de depunere a declarațiilor va reduce considerabil costurile administrative și va asigura o aplicare uniformă a reglementărilor în toate statele membre;

c) această propunere va consolida încrederea în sistemul fiscal european, sporind transparența și reducând oportunitățile de evaziune fiscală;

2. susține că:

a) acțiunea la nivelul Uniunii Europene ar oferi o valoare adăugată semnificativă în comparație cu inițiativele individuale ale statelor membre în acest domeniu;

b) prin implementarea unui schimb automat de informații va fi posibilă o mai bună coordonare între statele membre și o conformitate fiscală mai mare în cadrul pieței interne a Uniunii Europene;

c) prin simplificarea cerințelor de raportare pentru entitățile eligibile se va reduce povara administrativă asupra acestora, fără a compromite eficiența sistemului fiscal al Uniunii Europene.

Art. 3. — Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din 17 februarie 2025, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
MIRCEA ABRUDEAN

București, 17 februarie 2025.
Nr. 10.

D E C R E T E**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****privind rechemarea unui ambasador**

În temeiul prevederilor art. 91 alin. (2) și ale art. 100 din Constituția României, republicată,
având în vedere propunerea Guvernului,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Art. 1. — Domnul Bogdan Mazuru se recheamă din calitatea de ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Confederația Elvețiană și în Principatul Liechtenstein, cu reședința la Berna.

Art. 2. — Domnul Bogdan Mazuru își va încheia misiunea în termen de cel mult 90 de zile de la publicarea prezentului decret.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

— interimar —

ILIE-GAVRIL BOLOJAN

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU

ION-MARCEL CIOLACU

București, 20 februarie 2025.

Nr. 84.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****pentru numirea în funcție a unui consilier prezidențial**

În temeiul dispozițiilor art. 94 lit. c) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată, precum și ale art. 3 alin. (1) și art. 4 alin. (1) din Legea nr. 47/1994 privind serviciile din subordinea Președintelui României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Domnul Bogdan Mazuru se numește în funcția de consilier prezidențial.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

— interimar —

ILIE-GAVRIL BOLOJAN

București, 20 februarie 2025.

Nr. 85.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET
privind rechemarea unui ambasador

În temeiul prevederilor art. 91 alin. (2) și ale art. 100 din Constituția României, republicată,
având în vedere propunerea Guvernului,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Art. 1. — Domnul Florin Marius Tacu se recheamă din calitatea de ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Sultanatul Oman.

Art. 2. — Domnul Florin Marius Tacu își va încheia misiunea în termen de cel mult 90 de zile de la publicarea prezentului decret.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

— interimar —

ILIE-GAVRIL BOLOJAN

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU

ION-MARCEL CIOLACU

București, 20 februarie 2025.
Nr. 86.

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE
privind unele măsuri pentru asigurarea conducerii Autorității Naționale
pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție

Având în vedere cererea domnului Rareș-Petru Achiriloaie, înregistrată la Cabinetul prim-ministrului cu nr. 5/1.450 din 17 februarie 2025, în temeiul art. 29 și al art. 31 lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 5 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 233/2022 privind atribuțiile, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, cu modificările următoare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Art. 1. — La data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnul Rareș-Petru Achiriloaie se eliberează, la cerere, din funcția de președinte, cu rang de secretar de stat, al Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție.

Art. 2. — Începând cu data prevăzută la art. 1, doamna Cristina-Mirela Cuculas, secretar general, exercită atribuțiile președintelui, cu rang de secretar de stat, al Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție până la numirea conducătorului instituției publice, în condițiile legii.

PRIM-MINISTRU

ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:

p. Secretarul general al Guvernului,
Mihnea-Claudiu Drumea

București, 20 februarie 2025.
Nr. 83.

ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

DECIZIE

privind aprobarea retragerii, la cerere, a autorizației de funcționare a companiei de brokeraj MIRA SOLUTIONS BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE — S.R.L., precum și radierea acesteia din secțiunea I și trecerea în secțiunea II a Registrului intermediarilor principali

Autoritatea de Supraveghere Financiară, cu sediul în municipiul București, Splaiul Independenței nr. 15, sectorul 5, cod de înregistrare fiscală 31588130 (denumită în continuare A.S.F.), cu respectarea prevederilor art. 13 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare (denumită în continuare O.U.G. nr. 93/2012),

în temeiul prevederilor art. 2 alin. (1) lit. b), art. 3 alin. (1) lit. a) și ale art. 6 alin. (1) și (3) din O.U.G. nr. 93/2012,

în baza prevederilor art. 4 alin. (2) și (38) din Legea nr. 236/2018 privind distribuția de asigurări, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu prevederile art. 5 alin. (5), art. 30 alin. (1)-(3), art. 49 alin. (1) și alin. (2) lit. d) și ale art. 52 alin. (8) din Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 22/2021 privind distribuția de asigurări (denumită în continuare Norma A.S.F. nr. 22/2021),

ca urmare a hotărârii Consiliului A.S.F., adoptată în ședința din data de 03.02.2025 în cadrul căreia a fost analizată Nota nr. SA-DG 9702.2 din 16.01.2025 privind aprobarea retragerii, la cerere, a autorizației de funcționare a companiei de brokeraj MIRA SOLUTIONS BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE — S.R.L., precum și radierea acesteia din secțiunea I și trecerea în secțiunea II a Registrului intermediarilor principali, denumită în continuare *Compania de brokeraj*, cu sediul social în București, Splaiul Unirii nr. 41, bl. M13, ap. 4, sectorul 3, cod unic de înregistrare 34258390, înregistrată la Oficiul Național al Registrului Comerțului cu nr. J40/3401/2015, înscrisă în Registrul brokerilor de asigurare și/sau de reasigurare cu numărul RBK-783/19.03.2015, reprezentată de către domnul Ursu Răzvan, în calitate de administrator/conducător executiv,

a constatat următoarele:

Prin Adresa înregistrată la A.S.F. cu nr. RG 7.892 din 20.03.2024, compania de brokeraj a solicitat „aprobarea retragerii autorizației de funcționare și încetarea activității la cerere” și a transmis Decizia asociaților nr. 1 din 20.03.2024, prin care domnii Ursu Mihai și Ursu Răzvan, în calitate de asociați, au decis „încetarea la cerere a activității companiei de brokeraj începând cu data de 31.03.2024”.

În vederea aprobării cererii de retragere a autorizației de funcționare, A.S.F. a solicitat companiei de brokeraj transmiterea documentelor care atestă îndeplinirea prevederilor art. 30 alin. (1) lit. b) pct. (i)-(iv) din Norma A.S.F. nr. 22/2021, respectiv:

- situația notificării clienților cu privire la încetarea activității;
- situația decontărilor cu asigurătorii, inclusiv dovada că asigurătorii au luat cunoștință de intenția companiei de brokeraj;
- situația radierii persoanelor din conducerea executivă și a angajaților implicați în activitatea de distribuție, a asistenților și asistenților auxiliari, din registrele proprii și din registrul administrat de A.S.F., conform prevederilor art. 4 alin. (12) din norma anterior menționată;

— situația la zi a veniturilor din activitatea de distribuție și achitarea taxei de funcționare, calculată conform reglementărilor în vigoare privind veniturile A.S.F.

În urma verificării documentelor transmise de către Compania de brokeraj, s-au constatat următoarele:

- verificarea notificării clienților cu privire la suspendarea/încetarea activității

Potrivit informațiilor din documentele depuse, compania de brokeraj, prin reprezentantul său legal, a procedat, în data de 16.11.2023, la cedarea tuturor clienților spre administrare unui alt intermediar principal în asigurări, Millenium Insurance Broker (M.I.B.) Broker de Asigurare-Reasigurare — S.A., conform Contractului de cesiune nr. 1/8.11.2023.

Astfel, compania de brokeraj, prin reprezentantul legal, a transmis la data de 26.04.2024 Adresa înregistrată la A.S.F. cu nr. VPA 3.178 din 2.04.2024, reprezentând o notă informativă privind notificarea clienților în ceea ce privește încetarea activității. Prin această notă, reprezentantul legal a menționat următoarele: „Începând cu data de 16.11.2023 întreg portofoliul de clienți a fost cedat spre administrare unui alt intermediar principal autorizat Millenium Insurance Broker (MIB) Broker de Asigurare-Reasigurare — S.A. La acel moment clienții au fost informați verbal și telefonic, iar după cesiune administrarea portofoliului s-a făcut de către aceiași asistenți în brokeraj aflați acum sub contract cu Millenium Insurance Broker (MIB) Broker de Asigurare-Reasigurare — S.A. Clienții au fost și sunt acoperiți și servisați în continuare și nu există reclamații sau nemulțumiri exprimate în acest sens. Astfel că, la data prezentei solicitări nu mai există niciun client în relație cu Mira Solutions Broker de Asigurare-Reasigurare — S.R.L., spre a fi notificat de retragerea licenței la cerere și de încetare a activității ca broker de asigurare.”

Față de cele menționate în adresa de mai sus, având în vedere faptul că în Contractul de cesiune nr. 1 din 8.11.2023, semnat între S.C. MIRA Solutions Broker de Asigurare-Reasigurare — S.R.L. și S.C. Millenium Insurance Broker (MIB) Broker de Asigurare-Reasigurare — S.A., era prevăzut la art. 3.1. faptul că: „portofoliul rămânând în continuare proprietatea MIRA, putând face obiectul unei tranzacții ulterioare cu MIB. Ceea ce se cesionează prin contractul de cesiune fiind doar dreptul de administrare a acestui portofoliu”, A.S.F. a solicitat clarificări de la compania de brokeraj, prin Adresa nr. SA-DG 9.917 din 23.12.2024.

Prin Adresa înregistrată cu nr. RG 979 din 15.01.2025 (SA-DG 135 din 16.01.2025), compania de brokeraj a răspuns la Adresa A.S.F. nr. SA-DG 9.917/23.12.2024, prin care precizează că „la momentul cesiunii portofoliului de clienți și polițelor în derulare intenția administratorilor Mira a fost de a valorifica mai bine această cesiune, întrucât portofoliul de clienți și de polițe

în derulare reprezintă un activ intangibil care avea o anumită valoare, și puteam obține o sumă suplimentară de la MIB, chiar și ulterior. Din acest motiv formularea din contractul de cesiune prevedea, la art. 3.1, faptul că portofoliul rămâne în continuare proprietatea MIRA, putând face obiectul unei tranzacții ulterioare cu MIB. Ca și activ intangibil, chiar și fără activitate de distribuție. Ulterior am realizat că valoarea portofoliului este dată de existența unei licențe de intermediar principal, întrucât portofoliul generează venit doar prin desfășurarea activității de distribuție”.

În data de 28.11.2024 compania de brokeraj a semnat cu M.I.B. Actul adițional nr. 1 la Contractul de cesiune din data de 8.11.2023, care prevede: „cedarea definitivă și irevocabilă către M.I.B. a portofoliului de clienți și de polițe în derulare, cu toate drepturile și obligațiile care decurg din administrare, începând cu data prezentului Act adițional”.

Prin urmare, compania de brokeraj nu mai are contracte de asigurare în portofoliu, având în vedere cedarea „definitivă și irevocabilă” a portofoliului de clienți și de polițe în derulare, așa cum rezultă din Actul adițional nr. 1 la contractul de cesiune.

Astfel, notificarea clienților cu privire la încetarea activității societății nu mai este necesară, având în vedere că din Declarația reprezentantului legal al companiei de brokeraj, înregistrată la A.S.F. cu nr. VPA 3.178 din 2.04.2024, rezultă că „la acel moment clienții au fost informați verbal și telefonic (...)”.

— situația decontărilor cu asigurătorii, inclusiv dovada că asigurătorii au luat cunoștință de intenția companiei de brokeraj

Asigurătorii cu care compania de brokeraj a desfășurat activitate de distribuție au fost notificați prin adrese transmise în data de 16.11.2023 cu privire la intenția de încetare a activității de distribuție începând cu data de 31.03.2024. Totodată, prin aceste adrese a fost solicitată verificarea și închiderea gestiunii, precum și eliberarea unei adrese privind inexistența oricăror debite și rezilierea contractelor de intermediere.

Potrivit balanței de verificare analitice întocmite la data de 30.06.2024, transmisă la A.S.F. de către compania de brokeraj, rezultă că aceasta nu înregistrează debite către asigurători, respectiv contul 401 „Decontări cu asigurătorii și reasigurătorii privind distribuția de contracte de asigurare” nu prezintă sold.

— situația radierii persoanelor din conducerea executivă și a angajaților implicați în activitatea de distribuție, a asistenților și asistenților auxiliari, din registrele proprii și din registrul administrat de A.S.F., conform prevederilor art. 4 alin. (12) din Norma A.S.F. nr. 22/2021

Potrivit evidențelor din Registrul intermediarilor secundari (RIS), compania de brokeraj nu mai are înregistrați colaboratori (asistenți în brokeraj persoane juridice și persoane fizice) și nici angajați proprii. Conducătorul executiv, domnul Răzvan Ursu, a fost radiat din Registrul intermediarilor secundari la data de 14.11.2023.

— situația la zi a veniturilor din activitatea de distribuție și achitarea taxei de funcționare, calculată conform reglementărilor în vigoare privind veniturile A.S.F.

Potrivit evidențelor A.S.F., precum și din balanțele de verificare analitice transmise la A.S.F. de către compania de brokeraj rezultă că aceasta a constituit și a virat corect taxa de funcționare, pentru perioada 1.01.2019-T2/2024. Compania de brokeraj nu figurează cu debite către A.S.F., în contul taxei de funcționare.

Administratorul/Conducătorul executiv al companiei de brokeraj a menționat în Nota înregistrată la A.S.F. cu nr. V.P.A. 8.728 din 4.09.2024 faptul că, începând cu data de 16.11.2023 compania de brokeraj nu a mai desfășurat activitate de distribuție.

Față de motivele de fapt și de drept arătate, în scopul apărării drepturilor asiguraților și al promovării stabilității activității de asigurare în România,

Autoritatea de Supraveghere Financiară emite următoarea decizie:

Art. 1. — Se aprobă retragerea, la cerere, a autorizației de funcționare a companiei de brokeraj MIRA SOLUTIONS BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE — S.R.L., cu sediul social în București, Splaiul Unirii nr. 41, bl. M13, ap. 4, sectorul 3, cod unic de înregistrare 34258390, înregistrată la Oficiul Național al Registrului Comerțului cu nr. J40/3401/2015, înscrisă în Registrul brokerilor de asigurare și/sau de reasigurare cu numărul RBK-783 din 19.03.2015, reprezentată de către domnul Ursu Răzvan, în calitate de administrator/conducător executiv, precum și radierea acesteia din secțiunea I și trecerea în secțiunea II a Registrului intermediarilor principali.

Art. 2. — În termen de 15 zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a deciziei de retragere a autorizației de funcționare, compania de brokeraj MIRA SOLUTIONS BROKER DE ASIGURARE-REASIGURARE — S.R.L. are obligația de a elimina din denumire sintagma prevăzută la art. 11 alin. (1) lit. a) din Norma Autorității de Supraveghere Financiară nr. 22/2021 privind distribuția de asigurări și din obiectul de activitate activitatea de distribuție, conform prevederilor art. 30 alin. (3) aceeași normă.

Art. 3. — Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și produce efecte începând cu data publicării.

Președintele Autorității de Supraveghere Financiară,
Alexandru Petrescu

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU SOLUȚIONAREA RECURSULUI ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 24

din 9 decembrie 2024

Dosar nr. 2.119/1/2024

Corina-Alina Corbu	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Marian Budă	— președintele delegat al Secției a II-a civile
Eleni Cristina Marcu	— președintele delegat al Secției penale
Gabriela Elena Bogasiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Carmen Maria Ilie	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Liliana Vișan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ionel Barbă	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Luiza Maria Păun	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Cristian Daniel Oana	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Maria Hrudei	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Andreea Marchidan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Vasile Bîcu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Carmen Mihaela Voinescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alina Pohrib	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Veronica Dumitrache	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ramona Maria Gliga	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Iulia Craiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Simona Lala Cristescu	— judecător la Secția I civilă
Mariana Hortolomei	— judecător la Secția I civilă
Petronela Iulia Nițu	— judecător la Secția a II-a civilă
Marcela Marta Iacob	— judecător la Secția a II-a civilă
Elena Barbu	— judecător la Secția penală
Gheorghe Valentin Chitidean	— judecător la Secția penală

1. Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii ce formează obiectul Dosarului nr. 2.119/1/2024 este legal constituit conform dispozițiilor art. 516 alin. (1) din Codul de procedură civilă și ale art. 31 alin. (3) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20 din 14 martie 2023, cu modificările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna Antonia Eleonora Constantin, procuror-șef al Secției judiciare.

4. La ședința de judecată participă doamna Elena-Mădălina Ivănescu, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 32 din Regulament.

5. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii ia în examinare recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, ce formează obiectul Dosarului nr. 2.119/1/2024.

6. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că a fost depus la dosar raportul întocmit de judecătorii-raportori.

7. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele completului, acordă cuvântul reprezentantului procurorului general pentru prezentarea punctului de vedere cu privire la recursul în interesul legii, cu referire la soluția propusă prin raportul întocmit în cauză de judecătorii-raportori.

8. Reprezentantul procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a expus orientările jurisprudențiale identificate, arătând că sesizarea îndeplinește toate condițiile de admisibilitate, și a solicitat stabilirea unui mod unitar de interpretare și aplicare a dispozițiilor legale în sensul de a se statua că este în litera și în spiritul legii prima orientare a practicii judiciare.

9. Astfel, se apreciază că nu este permis ca după stabilirea valorii impozabile a clădirii pe baza declarației de impunere a dobânditorului imobilului, prin aplicarea criteriului prevăzut de art. 460 alin. (5) lit. d) din Codul fiscal, contribuabilul să obțină stabilirea unei alte valori impozabile a clădirii, pe criteriul prevăzut de art. 460 alin. (5) lit. b) din același act normativ, și anume printr-un raport de evaluare asupra valorii clădirii întocmit de către un evaluator autorizat, dacă nu au intervenit schimbări cu privire la starea fizică și/sau la regimul juridic al clădirii, dispozițiile art. 460 alin. (6) din Codul fiscal nefiind aplicabile.

10. Evidențiind prin exemple concrete practica judiciară divergentă identificată la nivelul curților de apel Cluj și Constanța și chiar în cadrul aceleiași curți de apel, respectiv în cadrul Curții de Apel București, reprezentantul Ministerului Public arată că soluțiile contradictorii indicate nu constituie rezultatul unor circumstanțe factuale distincte ale spețelor și nici nu pun în discuție simple chestiuni de aplicare concretă a legii, ci reprezintă consecința modului în care instanțele de judecată au procedat la corelarea prevederilor legale în discuție cu ansamblul legislației fiscale.

11. În susținerea admisibilității recursului în interesul legii a fost invocată practica Înaltei Curți de Casație și Justiție în cadrul mecanismelor de unificare a jurisprudenței, prin care a fost

reținută admisibilitatea procedurii din punctul de vedere al întinderii practicii judiciare, constatându-se că această cerință este îndeplinită și atunci când aceasta acoperă un număr redus de curți de apel/hotărâri judecătorești divergente pronunțate (deciziile Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii nr. 19 din 15 octombrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1055 din 13 decembrie 2018, paragrafele 46 și 47, nr. 24 din 26 noiembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 46 din 17 ianuarie 2019, paragraful 19, nr. 16 din 20 mai 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 773 din 24 septembrie 2019, paragrafele 38-40, și nr. 29 din 9 noiembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 42 din 14 ianuarie 2021, paragraful 34).

12. În ceea ce privește modalitatea de interpretare și aplicare a dispozițiilor legale în discuție se susține că enumerarea criteriilor stabilite de legiuitor pentru fixarea valorii impozabile a clădirilor aflate în proprietatea persoanelor juridice are caracter alternativ, în sensul că fiecare dintre criteriile indicate de text este aplicabil unei/unor ipoteze juridice distincte.

13. Față de topografia normei care consacră obligația de actualizare a valorii impozabile în contextul întregului art. 460 din Codul fiscal, alineatul respectiv fiind amplasat consecutiv alineatelor în care sunt indicate cotele de impunere, regulile de aplicare a acestor cote în anumite situații particulare, precum și după alineatul în care sunt indicate criteriile de stabilire a bazei de impozitare a clădirilor, se poate concluziona că actualizarea valorii impozabile este o operațiune cronologic consecutivă operațiunii de stabilire a impozitului pe clădiri pe baza valorilor indicate în alineatul precedent.

14. Prin urmare, termenul de 5 ani în care contribuabilul are obligația actualizării valorii impozabile pe baza unui raport de evaluare întocmit de un evaluator autorizat este un termen progresiv, care curge de la data stabilirii impozitului pentru anul fiscal de referință pe baza declarației fiscale a contribuabilului.

15. Din punctul de vedere al interpretării sistematice se apreciază că legislația fiscală nu instituie un drept de opțiune al contribuabilului în ceea ce privește modul de stabilire a valorii impozabile a clădirii dobândite printr-un act translativ de proprietate, însă stabilește obligații în ceea ce privește termenul-limită și condițiile de depunere a declarației de impunere.

16. Or, nu se poate admite o soluție în sensul ca declarația de impunere, în forma sa inițială, să fie lipsită de efecte, având în vedere și dispozițiile art. 95 alin. (5) din Codul de procedură fiscală și faptul că, pe baza acestei declarații, este emisă decizia de impunere.

17. Din punctul de vedere al interpretării teleologice se susține că adoptarea celei de-a doua opinii jurisprudențiale ar lipsi complet de consistență procedurile de depunere a declarațiilor de impunere și de calculare a impozitului în baza acestora și s-ar ajunge la litigii frecvente între contribuabili și direcțiile de impozite și taxe locale.

18. Or, asemenea consecințe sunt vădit contrare principiului *actus interpretandus est potius ut valeat quam ut pereat*.

19. Nefiind întrebări pentru reprezentantul procurorului general, doamna judecătore Corina-Alina Corbu, președintele completului, declară dezbaterile închise, iar completul de judecată rămâne în pronunțare asupra recursului în interesul legii.

ÎN ALTA CURTE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

I. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție și obiectul recursului în interesul legii

20. Înalta Curte de Casație și Justiție a fost investită, prin sesizarea formulată de procurorul general al Parchetului de pe

lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, cu soluționarea recursului în interesul legii ce vizează următoarea problemă de drept:

„Interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 460 alin. (5) lit. b) și d) și alin. (6) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, și ale pct. 38 din titlul IX «Impozite și taxe locale» capitolul II «Impozitul pe clădiri și taxa pe clădiri» secțiunea a 4-a «Calculul impozitului pe clădirile nerezidențiale» din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1/2016, în sensul de a se stabili dacă, după depunerea declarației de impunere și stabilirea impozitului pe clădirile nerezidențiale prin raportare la valoarea clădirii rezultată din actul prin care se transferă dreptul de proprietate, valoarea impozabilă a clădirii mai poate fi sau nu stabilită, pentru același an fiscal de referință, pe baza unui raport de evaluare, dacă nu au intervenit schimbări cu privire la starea fizică și/sau regimul juridic al clădirii.”

21. Recursul în interesul legii a fost înregistrat la Înalta Curte de Casație și Justiție la 3 octombrie 2024, formându-se Dosarul nr. 2.119/1/2024.

II. Dispozițiile legale supuse interpretării Înaltei Curți de Casație și Justiție

22. *Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare* (denumită în continuare *Legea nr. 227/2015 sau Codul fiscal*)

„Art. 460. — Calculul impozitului/taxei pe clădirile deținute de persoanele juridice

(.....)

(5) Pentru stabilirea impozitului/taxei pe clădiri, valoarea impozabilă a clădirilor aflate în proprietatea persoanelor juridice este valoarea de la 31 decembrie a anului anterior celui pentru care se datorează impozitul/taxa și poate fi:

(.....)

b) valoarea rezultată dintr-un raport de evaluare întocmit de un evaluator autorizat în conformitate cu standardele de evaluare a bunurilor aflate în vigoare la data evaluării;

(.....)

d) valoarea clădirilor care rezultă din actul prin care se transferă dreptul de proprietate. În situația în care nu este precizată valoarea în documentele care atestă proprietatea, se utilizează ultima valoare înregistrată în baza de date a organului fiscal;

(.....)

(6) Valoarea impozabilă a clădirii se actualizează o dată la 5 ani pe baza unui raport de evaluare a clădirii întocmit de un evaluator autorizat în conformitate cu standardele de evaluare a bunurilor aflate în vigoare la data evaluării, depus la organul fiscal local până la primul termen de plată din anul de referință. În situația depunerii raportului de evaluare după primul termen de plată din anul de referință acesta produce efecte începând cu data de 1 ianuarie a anului fiscal următor.

(.....)

23. *Normele metodologice de aplicare a Codului fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1/2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 22 din 13 ianuarie 2016 (Normele metodologice sau Normele metodologice de aplicare a Codului fiscal)*

„Titlul IX — Impozite și taxe locale, capitolul II — Impozitul pe clădiri și taxa pe clădiri

Secțiunea a 4-a

Calculul impozitului pe clădirile nerezidențiale

38. Pentru stabilirea impozitului pe clădiri conform art. 458 și art. 460 alin. (2) și (3) din Codul fiscal, în cazul în care contribuabilul depune la organul fiscal local o declarație la care anexează un raport de evaluare, valoarea impozabilă a clădirii este considerată a fi cea care rezultă din raportul de evaluare, chiar și în cazul în care clădirea a fost finalizată sau dobândită în ultimii 5 ani anteriori anului de referință, în cazul persoanelor fizice, respectiv în ultimii 3 ani anteriori anului de referință, în cazul persoanelor juridice.”

III. Orientările jurisprudențiale divergente

24. Autorul sesizării a arătat că, în practica judiciară, s-au evidențiat două orientări cu privire la problema de drept în discuție, care, în opinia sa, nu constituie rezultatul unor circumstanțe factuale diferite, ci o consecință a modului în care instanțele au procedat la corelarea prevederilor legale în discuție cu ansamblul legislației fiscale.

25. Într-o primă orientare jurisprudențială s-a reținut că nu este permis ca după stabilirea valorii impozabile a clădirii pe baza declarației de impunere a dobânditorului imobilului, prin aplicarea criteriului prevăzut de art. 460 alin. (5) lit. d) din Codul fiscal, contribuabilul să obțină stabilirea unei alte valori impozabile a clădirii, pe criteriul prevăzut de art. 460 alin. (5) lit. b) din același act normativ, și anume printr-un raport de evaluare asupra valorii clădirii întocmit de către un evaluator autorizat, dacă nu au intervenit schimbări cu privire la starea fizică și/sau la regimul juridic al clădirii, dispozițiile art. 460 alin. (6) din Codul fiscal nefiind aplicabile.

26. Ca argument primar în construcția logico-juridică a tezei jurisprudențiale, instanțele au considerat că, odată cu depunerea declarației de impunere în condițiile art. 102 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, contribuabilul își asumă veridicitatea informațiilor privind valoarea clădirii pentru care datorează impozit, iar dacă valoarea impozabilă a clădirii a fost determinată în raport cu criteriul prevăzut de art. 460 alin. (5) lit. d) teza I din Codul fiscal (valoarea care rezultă din actul prin care se transferă dreptul de proprietate), această valoare nu mai poate fi modificată (redușă), în favoarea contribuabilului, pentru anul fiscal de referință, prin întocmirea unui raport de evaluare *pro causa*, de către un evaluator autorizat, în condițiile art. 460 alin. (5) lit. b) din Codul fiscal.

27. Criteriul prevăzut de art. 460 alin. (5) lit. b) din Codul fiscal devine incident în ipoteza prevăzută de art. 460 alin. (6) din Codul fiscal, atunci când este actualizată periodic valoarea impozabilă a clădirii, ipoteză care, însă, nu era incidentă în cauzele analizate.

28. În această linie de argumentație s-a reținut, raportat la elementele din spețele deduse judecării, că, odată declarată valoarea impozabilă a clădirii, contribuabilul trebuie să dovedească existența unor schimbări semnificative care justifică modificarea acelei valori, mai ales dacă modificarea este consistentă și dacă intervine la un interval relativ scurt după depunerea declarației de impunere.

29. Potrivit susținerilor autorului sesizării, instanțele care s-au raliat acestei orientări jurisprudențiale au respins acțiunile formulate împotriva direcțiilor de impozite și taxe locale care, pe fondul unei practici administrative constante, nu au luat în considerare, la stabilirea impozitului/taxeii pe clădiri, valoarea imobilelor rezultată din rapoarte de evaluare întocmite de evaluatori autorizați, ci s-au raportat doar la valoarea imobilelor declarată inițial de contribuabili în conformitate cu prevederile art. 460 alin. (5) lit. d) teza I din Codul fiscal.

30. În sensul acestei orientări jurisprudențiale au fost atașate sesizării următoarele hotărâri judecătorești: Sentința civilă nr. 6.030 din 17 noiembrie 2022, pronunțată de Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal, definitivă prin Decizia civilă nr. 1.754 din 29 iunie 2023 a Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, pronunțată în Dosarul nr. 11.839/3/2022; Sentința civilă nr. 1.214 din 17 mai 2023 a Tribunalului Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale, definitivă prin Decizia civilă nr. 1.379 din 8 decembrie 2023 a Curții de Apel Cluj — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal, pronunțată în Dosarul nr. 2.500/117/2022; Decizia nr. 1.162 din 13 octombrie 2021, pronunțată de Curtea de Apel Constanța — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

31. În cea de-a doua orientare jurisprudențială s-a reținut că legislația fiscală permite ca, după stabilirea valorii impozabile a

clădirii conform criteriului prevăzut de art. 460 alin. (5) lit. d) teza I din Codul fiscal, pe baza valorii din actul translativ de proprietate, contribuabilul să obțină stabilirea unei alte valori impozabile a clădirii, pe criteriul prevăzut de art. 460 alin. (5) lit. b) din Codul fiscal, și anume printr-un raport de evaluare asupra valorii clădirii întocmit de către un evaluator autorizat, chiar dacă nu au intervenit schimbări cu privire la starea fizică și/sau de regim juridic al clădirii.

32. Instanțele care s-au raliat acestei opinii au arătat că modalitățile de stabilire a valorii impozabile a clădirii, astfel cum sunt reglementate în art. 460 alin. (5) din Codul fiscal, sunt enumerate în mod alternativ, persoana juridică proprietară a clădirii nerezidențiale având posibilitatea să aleagă între aceste modalități.

33. Întrucât legiuitorul nu a acordat prioritate niciunuia dintre criteriile prevăzute de art. 460 alin. (5) din Codul fiscal, contribuabilul are libertatea de a atașa declarației fiscale oricare dintre înscrisurile menționate în mod alternativ de legiuitor, pentru stabilirea valorii impozabile.

34. Prin urmare, în cazul transferului dreptului de proprietate, valoarea impozabilă a clădirilor poate fi stabilită atât pe baza actului translativ de proprietate, cât și pe baza unui raport de evaluare întocmit de un evaluator autorizat.

35. Codul fiscal nu prevede că, la stabilirea cotei de impozitare, se ține seama de valoarea rezultată dintr-un raport de evaluare, când clădirile sunt dobândite de mai mult de cinci ani, ci că, pentru stabilirea impozitului pe clădiri, valoarea impozabilă poate fi, printre altele, cea rezultată dintr-un raport de evaluare, întocmit de un evaluator autorizat, fără a reglementa vreun termen de la data dobândirii clădirii.

36. Dispozițiile art. 460 alin. (5) și (6) din Codul fiscal reglementează situații juridice diferite: prima este situația stabilirii valorii de impozitare, iar cea de-a doua este situația actualizării valorii impozabile a clădirii după o perioadă de cinci ani de la data stabilirii cotei de impozitare. Aceste situații sunt consecutive, nu se exclud reciproc și nici a doua situație nu o înglobează pe prima.

37. Faptul că art. 460 alin. (6) din Codul fiscal stabilește obligația și modalitatea de actualizare a valorii impozabile a clădirii nu exclude de la aplicare prevederile art. 460 alin. (5) lit. b) din Codul fiscal și deci posibilitatea persoanei juridice de a declara, ca valoare impozabilă a clădirii, valoarea rezultată dintr-un raport de evaluare, persoana juridică având acest drept fără a fi ținută de un termen, singura condiție fiind aceea de a nu depăși termenul de 5 ani stabilit de art. 460 alin. (6), caz în care nu se pune în discuție declararea valorii construcției, ci actualizarea acestei valori.

38. Din modalitatea de redactare a dispozițiilor art. 460 alin. (5) și (6) din Codul fiscal nu se poate stabili că declararea de către persoana juridică a unei valori impozabile a clădirii rezultate dintr-un raport de evaluare, după ce, inițial, valoarea impozabilă a fost stabilită de organul fiscal ca fiind valoarea clădirii rezultată din actul prin care se transferă dreptul de proprietate, ar reprezenta o actualizare.

39. Un argument în plus în construcția logico-juridică a acestei teze jurisprudențiale a fost dat de dispozițiile pct. 38 din titlul IX „*Impozite și taxe locale*”, capitolul II „*Impozitul pe clădiri și taxa pe clădiri*”, secțiunea a 4-a „*Calculul impozitului pe clădirile nerezidențiale*” din Normele metodologice de aplicare a Codului fiscal, care instituie un drept pentru contribuabili și, corelativ, o obligație pentru organele fiscale locale, în sensul în care, dacă se depune la organul fiscal local o declarație a contribuabilului la care se anexează un raport de evaluare, valoarea impozabilă a clădirii este considerată a fi cea care rezultă din raportul de evaluare, chiar și în cazul în care clădirea a fost finalizată sau dobândită de contribuabilul — persoană juridică în ultimii trei sau cinci ani anteriori anului de referință (în funcție de reglementarea aplicabilă în timp).

40. Pe această linie de argumentație s-a reținut în concret, raportat la elementele din spețele deduse judecării, că

depunerea declarației de impunere în termenul stabilit de Codul fiscal nu echivalează cu asumarea, din partea contribuabilului, a valorii impozabile pentru clădirea menționată în declarație, întrucât dispozițiile pct. 39 alin. (2) din titlul IX capitolul II secțiunea a 4-a din Normele metodologice de aplicare a Codului fiscal permit ca, în vederea stabilirii impozitului pe clădiri, rapoartele de evaluare să fie depuse în copie, la organul fiscal local, ca anexă la declarația contribuabilului, până la primul termen de plată din anul de referință, așadar și la un moment ulterior depunerii declarației de impunere.

41. În situația particulară a clădirii nou dobândite de contribuabil, date fiind obligațiile statornicite de art. 461 alin. (2) din Codul fiscal și pct. 57 lit. a) din titlul IX capitolul II secțiunea a 6-a din Normele metodologice de depunere a declarației de impunere în termen de 30 de zile de la data dobândirii clădirii, cu toate că declarantul datorează impozit pe clădiri abia începând cu data de 1 ianuarie a anului următor dobândirii clădirii, a valida opinia susținută de organul fiscal înseamnă a accepta că, pentru stabilirea valorii impozabile în baza unui raport de evaluare, contribuabilul trebuie să depună la organul fiscal local acest raport de evaluare în 30 de zile de la data dobândirii clădirii, întrucât acesta este termenul în care este ținut să depună declarația de impunere inițială.

42. Or, pct. 39 alin. (2) din titlul IX capitolul II secțiunea a 4-a din Normele metodologice permite depunerea raportului de evaluare până la primul termen de plată din anul de referință (31 martie).

43. În sensul acestei orientări jurisprudențiale au fost atașate sesizării următoarele hotărâri judecătorești: Sentința civilă nr. 690 din 15 februarie 2023 a Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal, definitivă prin Decizia civilă nr. 275 din 9 februarie 2024 a Curții de Apel București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal, pronunțată în Dosarul nr. 19.560/3/2022; Decizia civilă nr. 1.317 din 30 mai 2024 a Curții de Apel București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal, pronunțată în Dosarul nr. 17.255/3/2022, la care este atașată Sentința civilă nr. 1.382 din 16 martie 2023 a Tribunalului București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal; Decizia civilă nr. 1.149 din 12 iunie 2024 a Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, pronunțată în Dosarul nr. 27.843/3/2022 la care este atașată Sentința civilă nr. 2.387 din 1 noiembrie 2023 a Tribunalului Ilfov — Secția civilă.

IV. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

44. Nu au fost identificate decizii relevante pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în mecanismele de unificare a practicii judiciare cu privire la problema de drept ce face obiectul prezentului recurs în interesul legii.

V. Jurisprudența Curții Constituționale

45. Prin Decizia nr. 575 din 1 octombrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 347 din 29 aprilie 2020, Curtea Constituțională a României a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate cu privire la prevederile art. 460 alin. (6) și (8) din Codul fiscal și a constatat că acestea sunt constituționale în raport cu criticile formulate, care vizau încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (5) privind calitatea legii, ale art. 4 privind nediscriminarea, ale art. 15 privind universalitatea drepturilor, ale art. 16 privind egalitatea în fața legii, ale art. 21 privind accesul liber la justiție, ale art. 31 privind dreptul la informație, ale art. 44 privind dreptul de proprietate privată, ale art. 45 privind libertatea economică și ale art. 52 privind dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică.

46. În considerentele deciziei, instanța de contencios constituțional a reținut că anterior „15. (...) s-a mai pronunțat asupra unei soluții legislative similare, cuprinsă în prevederile art. 253 alin. (6) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal. Astfel, prin Decizia nr. 341 din 24 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 856 din 27 octombrie 2016, Curtea a statuat că stabilirea unui anumit quantum al impozitului, în ipoteza reglementată de norma legală criticată, nu încalcă prevederile art. 56 din Constituție, care prevăd că

cetățenii au obligația să contribuie, prin impozite și prin taxe, la cheltuielile publice, iar sistemul legal de impuneri asigură așezarea justă a sarcinilor fiscale, fiind interzise doar alte prestații, în afara celor stabilite prin lege. Nu se poate ignora motivul esențial al reglementării, și anume acela al obligației contribuabilului de a-și reevalua clădirile și a plăti impozitul aferent diferenței rezultate din recalculare, astfel încât textul apare mai degrabă ca o sancțiune aplicabilă celor care nu au respectat obligația de a-și reevalua clădirile.

16. Potrivit dispozițiilor constituționale ale art. 139, impozitele, taxele și orice alte venituri ale bugetului de stat se stabilesc numai prin lege, în sensul că este dreptul exclusiv al legiuitorului de a stabili impozitele datorate bugetului de stat, precum și cuantumul acestora. Numai legiuitorul poate acorda anumite scutiri sau reduceri de impozite în favoarea anumitor categorii de contribuabili și în anumite perioade de timp, în funcție de situațiile conjuncturale, dar, evident, și în raport cu situația economico-financiară a țării în perioadele respective. Așa fiind, legiuitorul, dând expresie politicii fiscale și bugetare adoptate la un moment dat, are deplina libertate de a stabili impozite, taxe și cuantumul acestora, bineînțeles cu condiția ca acestea să fie rezonabile și echitabile.

17. Curtea a mai reținut faptul că dispozițiile legale criticate care măreau procentul impozitului anual pentru situația în care clădirile nu au fost reevaluate în termenele prevăzute de lege aveau, pe de o parte, scopul de a disciplina contribuabilul, iar pe de altă parte, un rol sancționator în situația în care acesta nu înțelegea să se conformeze prevederilor legale. În aceste condiții, Curtea nu a putut reține încălcarea dispozițiilor constituționale invocate.

18. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a determina reconsiderarea jurisprudenței Curții, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în această decizie își păstrează valabilitatea și în privința art. 460 alin. (6) și (8) din Legea nr. 227/2015, inclusiv prin raportare la art. 44 privind dreptul de proprietate privată sau la art. 45 privind libertatea economică din Constituție.”

47. Argumente similare se regăsesc și în Decizia nr. 572 din 1 octombrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 337 din 27 aprilie 2020, prin care Curtea Constituțională a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 460 alin. (8) din Codul fiscal, criticate, împreună cu alte prevederi legale care au format obiectul excepției de neconstituționalitate, pentru încălcarea dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 16 alin. (1) privind egalitatea în fața legii, art. 44 alin. (2) privind dreptul de proprietate privată, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi ori al unor libertăți și în art. 56 alin. (2) privind justa așezare a sarcinilor fiscale.

VI. Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene

48. În considerentele Hotărârii din 23 februarie 2006, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului (C.E.D.O.) în Cauza *Stere și alții împotriva României* (Cererea nr. 25.632/02), au fost reținute următoarele:

„50. De asemenea, Curtea trebuie să analizeze dacă s-a menținut un «just echilibru» între cerințele interesului general și imperatiivele apărării drepturilor fundamentale ale omului. Preocuparea de a instaura acest echilibru se reflectă în structura întregului articol 1, inclusiv în cel de-al doilea alineat; în consecință, trebuie să existe un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit (vezi Hotărârea *Building Societies* citată mai sus, § 80).”

49. Prin Decizia de inadmisibilitate din 4 septembrie 2023, pronunțată în Cauza *Dumitru Daniel și alții împotriva României* (Cererea nr. 57.265/08), C.E.D.O. a făcut trimitere la jurisprudența anterioară, după cum urmează:

„41. Chemată să se pronunțe asupra respectării art. 1 din Protocolul nr. 1 la convenție, Curtea a considerat că legiuitorul trebuie să dispună, la punerea în aplicare a politicilor sale, mai

ales cele sociale și economice, de o amplă latitudine pentru a se pronunța atât asupra existenței unei probleme de interes public care necesită un act normativ, cât și asupra alegerii modalităților de aplicare a actului. Curtea respectă modul în care acesta concepe imperativele de interes general, cu excepția cazului în care hotărârea se dovedește lipsită în mod vădit de temei rațional (*Mellacher și alții împotriva Austriei*, 19 decembrie 1989, pct. 45, seria A nr. 169). (...)

49. Pentru a stabili dacă măsurile respective erau proporționale cu scopul urmărit — restabilirea echilibrului bugetar evitând totodată înrăutățirea situației sociale —, Curtea consideră că este necesar să verifice dacă, în prezenta speță, tratamentul aplicat reclamanților a făcut posibilă menținerea unui echilibru între interesele aflate în joc.”

VII. **Opinia titularului sesizării**

50. Autorul sesizării indică prima orientare jurisprudențială ca fiind în acord cu litera și spiritul legii, invocând argumentele ce vor fi redată în cele ce urmează.

51. În ceea ce privește stabilirea raportului dintre criteriul prevăzut de art. 460 alin. (5) lit. d) teza I din Codul fiscal și cel prevăzut de art. 460 alin. (5) lit. b) din același cod, autorul sesizării consideră că enumerarea criteriilor stabilite de legiuitor pentru fixarea valorii impozabile a clădirilor aflate în proprietatea persoanelor juridice are caracter alternativ, în sensul că fiecare dintre criteriile indicate de text este aplicabil unor ipoteze juridice distincte, diferențiat și circumstanțiat în raport cu situația juridică specifică, proprie fiecăreia dintre ipotezele aferente.

52. Legiuitorul nu consacră, în actul normativ cu forță juridică superioară, un drept de opțiune în favoarea subiectului impunerii, în sensul că, indiferent de situația concretă incidentă în speță, acesta ar putea să aleagă una dintre valorile impozabile enumerate în art. 460 alin. (5) lit. a)-f) din Codul fiscal, pe care o consideră mai avantajoasă, raportat la propriile interese fiscale. Aceasta, întrucât, în materie fiscală, ca o consecință a apartenenței acestei materii la dreptul public, normele sunt, în general, imperative, de ordine publică, existând limitări semnificative ale principiului autonomiei de voință a contribuabilului, principiu cu o largă incidență în sfera dreptului privat.

53. În aceste coordonate s-a susținut că criteriul prevăzut la lit. b) este aplicabil în ipoteza actualizării valorii impozabile, iar criteriile prevăzute la lit. d) teza I și teza a II-a sunt aplicabile în ipoteza transmiterii dreptului de proprietate asupra clădirii (obiect al impunerii); legiuitorul consideră că valoarea rezultată din actul translativ al dreptului de proprietate este noua valoare impozabilă a clădirii (criteriul principal) și, în lipsa unei mențiuni sub acest aspect în actul translativ de proprietate, se consideră *ope legis* că valoarea impozabilă a rămas neschimbată (criteriu subsidiar); criteriul valorii rezultate din actul prin care se transferă dreptul de proprietate nu este alternativ criteriului valorii rezultate dintr-un raport de evaluare, astfel că, atunci când se solicită înregistrarea fiscală a clădirii nerezidențiale dobândite prin actul translativ al dreptului de proprietate, fiecare dintre aceste criterii are propriul său domeniu de aplicare.

54. În contextul în care Codul fiscal (act normativ cu forță juridică superioară) nu conține nicio dispoziție expresă care să permită contribuabilului alegerea între criteriile indicate la lit. b) și d) ale art. 460 alin. (5), iar existența unui atare drept de opțiune nu poate fi dedusă nici pe calea interpretării prevederilor din Codul fiscal, interpretarea dispozițiilor pct. 38 din titlul IX capitolul II — secțiunea a 4-a din Normele metodologice în sensul că, în cazul clădirilor dobândite printr-un act translativ de proprietate, contribuabilul are un drept de opțiune între valoarea rezultată din actul translativ al dreptului de proprietate și cea rezultată dintr-un raport de evaluare contravine principiului ierarhiei actelor normative prevăzut de art. 4 alin. (3) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru

elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

55. În ceea ce privește aplicarea dispozițiilor art. 460 alin. (6) din Codul fiscal și ale punctului 38 din titlul IX capitolul II secțiunea a 4-a din Normele metodologice de aplicare a Codului fiscal, în cadrul coordonatelor cauzei, autorul sesizării arată că, din analiza dispozițiilor art. 461 alin. (1), (2), (5) și (6) din Codul fiscal, pct. 57 și 58 din titlul IX capitolul II secțiunea a 6-a din Normele metodologice de aplicare a Codului fiscal, art. 336 alin. (1) lit. b), art. 336 alin. (2) lit. d), art. 1 pct. 18 lit. c), art. 95 alin. (5) din Codul de procedură fiscală, se desprinde concluzia potrivit căreia declarația depusă conform art. 461 alin. (2) din Codul fiscal și pct. 58 din titlul IX capitolul II secțiunea a 6-a din Normele metodologice, în care contribuabilul persoană juridică indică bunul impozabil (clădirea nerezidențială dobândită în proprietate) și elementele bazei de impozitare (în cauzele care fac obiectul problemei de drept din prezentul recurs în interesul legii, valoarea clădirii indicată în actul translativ al dreptului de proprietate), anexând și actele doveditoare ale dobândirii clădirii, este asimilată *ope legis* unei decizii referitoare la baza de impozitare, constituind, astfel cum s-a arătat în literatura de specialitate, o operațiune administrativ-fiscală care servește la emiterea deciziei de impunere.

56. Astfel, printr-un act opozabil autorității fiscale, noul titular al dreptului de proprietate asupra clădirii nerezidențiale și-a asumat, în raport cu această autoritate, atât calitatea de contribuabil pentru clădirea respectivă, cât și valoarea impozabilă a clădirii rezultată din actul translativ de proprietate, devenind subiect al raportului de drept fiscal ale cărui elemente și, mai ales, bază de impozitare au fost configurate pe baza acestei declarații.

57. Față de topografia normei, care consacră obligația de actualizare a valorii impozabile în contextul întregului art. 460 din Codul fiscal, act normativ de rang superior raportat la pct. 38 și 39 alin. (2) din titlul IX capitolul II secțiunea a 4-a din Normele metodologice, alineatul menționat fiind amplasat consecutiv alineatelor în care sunt indicate cotele de impunere, regulile de aplicare a acestor cote în anumite situații particulare, precum și după alineatul în care sunt indicate criteriile de stabilire a bazei de impozitare a clădirilor, se poate concluziona că actualizarea valorii impozabile este o operațiune cronologic consecutivă operațiunii de stabilire a impozitului pe clădiri pe baza valorilor indicate în alineatul precedent.

58. Prin urmare, termenul de cinci ani în care contribuabilul are obligația actualizării valorii impozabile pe baza unui raport de evaluare întocmit de un evaluator autorizat este un termen progresiv, care curge de la data stabilirii impozitului pentru anul fiscal de referință pe baza declarației fiscale a contribuabilului.

59. Soluția actualizării valorii impozabile consacrate în Codul fiscal este firească în raport cu scopul urmărit de legiuitor, acela ca impozitarea să se facă la o valoare cât mai apropiată de valoarea reală a imobilului, având în vedere și faptul că administrația fiscală trebuie să se raporteze, în fiecare an, atunci când determină impozitul pe clădiri, la valoarea impozabilă avută de imobil la data de 31 decembrie a anului precedent.

60. Măsura legislativă are în vedere și considerente de ordin factual, deloc neglijabile, anume că, în decursul celor cinci ani indicați de legiuitor, pot exista fluctuații ale pieței imobiliare, clădirile pot înregistra creșteri sau scăderi ale valorii ca urmare a unor modificări fizice care, fără a prezenta, în mod necesar, importanța modificărilor la care se referă art. 461 alin. (6) din Codul fiscal (extinderi, îmbunătățiri, desființări parțiale sau alte modificări care determină creșterea sau diminuarea valorii impozabile a clădirii cu mai mult de 25%), influențează în mod direct valoarea lor impozabilă.

61. Actualizarea prevăzută de art. 460 alin. (6) din Codul fiscal este o obligație a contribuabilului, dar și un drept al

acestui, pe care și-l poate exercita oricând, în decurs de cinci ani de la data stabilirii ultimei valori impozabile, pentru a înlătura de la aplicare o valoare impozabilă devenită caducă și a determina stabilirea sarcinii fiscale în raport cu valoarea actuală a clădirii la data de 31 decembrie a anului precedent celui pentru care se datorează impozitul pe clădiri.

62. În acest context, dispozițiile pct. 39 alin. (2) din titlul IX capitolul II secțiunea a 4-a din Normele metodologice de aplicare a Codului fiscal dau expresie unei politici fiscale de încurajare a contribuabililor în sensul de a proceda la actualizarea valorii impozabile a clădirilor nerezidențiale pentru care datorează impozitul pe clădiri, de vreme ce actualizarea poate fi realizată până la primul termen de plată din anul fiscal de referință.

63. Principiul de tehnică legislativă consacrat de art. 4 alin. (3) din Legea nr. 24/2000 se opune și atribuirii, pe baza dispozițiilor din Normele metodologice, a unui caracter regresiv termenului de cinci ani în care trebuie efectuată actualizarea valorii impozabile, în raport cu data dobândirii imobilului.

64. În realitate, concepția Codului fiscal a fost în sensul caracterului progresiv al termenului, actualizarea urmând să se facă în decurs de cinci ani prin raportare la ultima valoare impozabilă declarată autorității fiscale, pe baza valorii bunului, rezultată din actul translativ al dreptului de proprietate.

65. Prima orientare jurisprudențială este în deplină concordanță cu practica administrativă constantă a direcțiilor de impozite și taxe locale.

66. În materia dreptului public, principiul autonomiei de voință și corolarul acestuia, regula revocabilității actelor juridice unilaterale, cunosc serioase limitări, astfel încât nu se poate accepta ca, după ce în temeiul declarației inițiale s-a determinat baza de impunere care concură la stabilirea impozitului pe clădiri nerezidențiale datorat pentru un întreg an fiscal, contribuabilul să revină unilateral asupra valorii impozabile a bunului și să solicite stabilirea impozitului prin aplicarea cotei de impunere la o altă valoare a clădirii, pe care o consideră mai avantajoasă prin prisma propriilor interese financiare.

67. Din punctul de vedere al interpretării sistematice se apreciază că legislația fiscală nu instituie un drept de opțiune al contribuabilului în ceea ce privește modul de stabilire a valorii impozabile a clădirii dobândite printr-un act translativ de proprietate, însă reglementează obligații în ceea ce privește termenul-limită și condițiile de depunere a declarației de impunere. Or, nu se poate admite o soluție în sensul ca declarația de impunere, în forma sa inițială, să fie lipsită de efecte, având în vedere și dispozițiile art. 95 alin. (5) din Codul de procedură fiscală și faptul că, pe baza acestei declarații, este emisă decizia de impunere.

68. Organul fiscal are posibilitatea să procedeze la verificarea corectitudinii datelor înscrise în declarația de impunere, însă nu poate fi obligat ca, după ce a stabilit impozitul pe clădiri conform criteriului aplicabil în situația dată, să facă un nou calcul, deoarece contribuabilul s-a răzgândit și a optat pentru un alt criteriu, pe care îl consideră mai avantajos.

69. În felul acesta, contribuabilul este responsabilizat să își exercite drepturile prevăzute de legislația fiscală cu bună-credință.

70. Totodată, din punctul de vedere al interpretării teleologice, se arată că adoptarea celei de-a doua opinii jurisprudențiale ar lipsi complet de consistență procedurile de depunere a declarațiilor de impunere și de calculare a impozitului în baza acestora, determinând litigii frecvente între contribuabili și direcțiile de impozite și taxe locale, care, pe de o parte, ar perturba activitatea organelor fiscale, iar, pe de altă parte, ar încălca rolul instanțelor de contencios administrativ și fiscal.

71. Or, asemenea consecințe sunt vădit contrare principiului *actus interpretandus est potius ut valeat quam ut pereat*.

72. În concluzie, autorul sesizării apreciază că soluția corectă din perspectivă logico-juridică este de a nu permite ca, după stabilirea valorii impozabile a clădirii conform criteriului prevăzut de art. 460 alin. (5) lit. d) teza I din Codul fiscal, contribuabilul să obțină, pentru același an fiscal, stabilirea unei alte valori impozabile a clădirii, prin aplicarea criteriului prevăzut de art. 460 alin. (5) lit. b) din Codul fiscal, dacă, în anul fiscal de referință, nu au intervenit schimbări semnificative cu privire la starea fizică și/sau de regim juridic al clădirii, operațiunile analizate în cauzele care au determinat promovarea prezentului recurs în interesul legii neputând fi considerate actualizări ale valorii impozabile în sensul art. 460 alin. (6) din Codul fiscal.

VIII. Opinia judecătorilor-raportori

73. Judecătorii-raportori au apreciat că recursul în interesul legii este inadmisibil, întrucât nu sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate instituite de art. 515 din Codul de procedură civilă.

IX. Înalta Curte de Casație și Justiție

74. Prioritar unei analize de fond a problemei de drept supuse dezbaterii, se impune verificarea îndeplinirii condițiilor de admisibilitate a recursului în interesul legii.

75. Așa cum se prevede în art. 126 alin. (3) din Constituția României, republicată, Înalta Curte de Casație și Justiție are rolul de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești, potrivit competenței sale.

76. În acest scop, potrivit art. 514 din Codul de procedură civilă, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, din oficiu sau la cererea ministrului justiției, Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, colegiile de conducere ale curților de apel, precum și Avocatul Poporului au îndatorirea să ceară Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe asupra problemelor de drept care au fost soluționate diferit de instanțele judecătorești.

77. În temeiul art. 515 din Codul de procedura civilă, „recursul în interesul legii este admisibil numai dacă se face dovada că problemele de drept care formează obiectul judecății au fost soluționate în mod diferit prin hotărâri judecătorești definitive, care se anexează cererii”.

78. Așa cum s-a reținut în jurisprudența instanței supreme, în cuprinsul hotărârilor judecătorești definitive, anexate cererii de recurs în interesul legii, trebuie să se identifice în mod concret dispoziția legală interpretată și aplicată, precum și silogismul juridic de interpretare a normei legale, care a condus la o aplicare neunitară a aceluiași text de lege. Soluțiile diferite trebuie să rezulte din chiar conținutul neclar al normei, susceptibil de interpretări diferite, de natură a conduce la concluzii contradictorii, în una și aceeași situație juridică, și nu din aplicări nuanțate ale normei raportat la aspecte factuale reținute în mod particular în fiecare litigiu. Numai în aceste condiții se justifică intervenția Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru a da o interpretare legii, asigurând aplicarea ei unitară (*Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, Decizia nr. 5 din 15 mai 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 578 din 27 iunie 2023, paragraful 43*).

79. Examinând sesizarea de față în coordonatele determinate de textele normative menționate anterior, care stabilesc mecanismul, scopul și condițiile de admisibilitate ale recursului în interesul legii, se constată că Înalta Curte de Casație și Justiție a fost investită în vederea interpretării și aplicării unitare a dispozițiilor art. 460 alin. (5) lit. b) și d) și alin. (6) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, și ale pct. 38 din titlul IX „Impozite și taxe locale” capitolul II „Impozitul pe clădiri și taxa pe clădiri” secțiunea a 4-a „Calculul impozitului pe clădirile

nerezidențiale” din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1/2016, în sensul de a se stabili dacă, după depunerea declarației de impunere și stabilirea impozitului pe clădirile nerezidențiale prin raportare la valoarea clădirii rezultată din actul prin care se transferă dreptul de proprietate, valoarea impozabilă a clădirii mai poate fi sau nu stabilită, pentru același an fiscal de referință, pe baza unui raport de evaluare, dacă nu au intervenit schimbări cu privire la starea fizică și/sau regimul juridic al clădirii.

80. Așadar, din conținutul sesizării rezultă că autorul ei tinde la a obține o interpretare obligatorie a prevederilor legale menționate anterior, care să asigure aplicarea lor unitară într-o situație factuală determinată, descrisă cu un grad relativ ridicat de precizie: întocmirea unor rapoarte de evaluare și solicitarea stabilirii, pe baza lor, a impozitului anual pentru clădiri nerezidențiale în privința cărora, pentru același an fiscal de referință, impozitul a fost deja stabilit prin decizii de impunere care au luat în considerare, pentru determinarea bazei impozabile, valoarea clădirii astfel cum reiese din actul translativ de proprietate, fără să fi intervenit vreo modificare cu privire la starea fizică sau regimul juridic al clădirii, care să se repercuteze asupra valorii ei.

81. Cu alte cuvinte, se solicită Înaltei Curți de Casație și Justiție ca, pe calea unei decizii de recurs în interesul legii, să stabilească dacă, după stabilirea inițială a valorii impozabile a clădirilor prin aplicarea dispozițiilor art. 460 alin. (5) lit. d) din Codul fiscal, pentru același an de referință și în aceleași condiții referitoare la starea fizică sau la regimul juridic al clădirilor, poate interveni o modificare sau o actualizare a valorii de impunere în raport cu dispozițiile art. 460 alin. (5) lit. b) și ale art. 460 alin. (6) din Codul fiscal.

82. Pentru ilustrarea primei orientări jurisprudențiale indicate de autorul recursului în interesul legii, pe care acesta o consideră în acord cu litera și cu spiritul legii, au fost anexate hotărârile judecătorești pronunțate în trei cauze: Sentința civilă nr. 6.030 din 17 noiembrie 2022, pronunțată de Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal, definitivă prin Decizia civilă nr. 1.754 din 29 iunie 2023 a Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, pronunțată în Dosarul nr. 11.839/3/2022; Sentința civilă nr. 1.214 din 17 mai 2023 a Tribunalului Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale, definitivă prin Decizia civilă nr. 1.379 din 8 decembrie 2023 a Curții de Apel Cluj — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal, pronunțată în Dosarul nr. 2.500/117/2022; Decizia nr. 1.162 din 13 octombrie 2021, pronunțată de Curtea de Apel Constanța — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

83. Verificând conținutul acestora, se constată că numai în hotărârile pronunțate în Dosarul nr. 11.839/3/2022 (Sentința civilă nr. 6.030 din 17 noiembrie 2022, pronunțată de Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal, definitivă prin Decizia civilă nr. 1.754 din 29 iunie 2023 a Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal) a fost analizată și încadrată juridic o stare de fapt similară cu cea indicată în ipoteza factuală pe care este grefată problema de drept ce formează obiectul recursului în interesul legii, aceea în care contribuabilul solicită ca valoarea impozabilă a clădirilor în discuție să fie stabilită pe baza unui raport de evaluare întocmit de un evaluator autorizat, conform art. 460 alin. (5) lit. b) din Codul fiscal, în condițiile în care, pentru același an fiscal (în speță, 2022), impozitul pe clădiri fusese deja stabilit prin aplicarea criteriului prevăzut în art. 460 alin. (5) lit. d) din Codul fiscal, constând în valoarea clădirilor astfel cum rezultă din actele prin care s-a transferat dreptul de proprietate.

84. În esență, instanțele au reținut că art. 460 alin. (5) din Codul fiscal reglementează, pentru stabilirea valorii impozabile a clădirilor proprietatea persoanelor juridice, o serie de modalități sau criterii alternative, între care nu există o ordine de preferință: a) ultima valoare impozabilă înregistrată în

evidențele organului fiscal; b) valoarea rezultată dintr-un raport de evaluare întocmit de un evaluator autorizat în conformitate cu standardele de evaluare a bunurilor aflate în vigoare la data evaluării; c) valoarea finală a lucrărilor de construcții, în cazul clădirilor noi, construite în cursul anului fiscal anterior; d) valoarea clădirilor care rezultă din actul prin care se transferă dreptul de proprietate; în situația în care nu este precizată valoarea în documentele care atestă proprietatea, se utilizează ultima valoare înregistrată în baza de date a organului fiscal; e) în cazul clădirilor care sunt finanțate în baza unui contract de leasing financiar, valoarea rezultată dintr-un raport de evaluare întocmit de un evaluator autorizat în conformitate cu standardele de evaluare a bunurilor aflate în vigoare la data evaluării; f) în cazul clădirilor pentru care se datorează taxa pe clădiri, valoarea înscrisă în contabilitatea proprietarului clădirii și comunicată concesionarului, locatarului, titularului dreptului de administrare sau de folosință, după caz.

85. Însă, odată aleasă una dintre variantele astfel reglementate, contribuabilul nu mai poate solicita stabilirea unei alte valori impozabile, pentru același an fiscal și la un interval scurt de timp de la momentul impunerii inițiale, fără să fi dovedit intervenirea unor modificări în starea fizică sau în regimul juridic al clădirilor.

86. De asemenea, s-a reținut că singura normă juridică în care se prevede când anume se actualizează valoarea clădirilor este cea din art. 460 alin. (6) din Codul fiscal, potrivit căreia „Valoarea impozabilă a clădirii se actualizează o dată la 5 ani pe baza unui raport de evaluare a clădirii întocmit de un evaluator autorizat în conformitate cu standardele de evaluare a bunurilor aflate în vigoare la data evaluării, depus la organul fiscal local până la primul termen de plată din anul de referință. În situația depunerii raportului de evaluare după primul termen de plată din anul de referință acesta produce efecte începând cu data de 1 ianuarie a anului fiscal următor”.

87. În celelalte două exemple jurisprudențiale indicate (Sentința civilă nr. 1.214 din 17 mai 2023 a Tribunalului Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale, definitivă prin Decizia civilă nr. 1.379 din 8 decembrie 2023 a Curții de Apel Cluj — Secția a III-a contencios administrativ și fiscal, pronunțată în Dosarul nr. 2.500/117/2022, și Decizia nr. 1.162 din 13 octombrie 2021, pronunțată de Curtea de Apel Constanța — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal), situația juridică dedusă judecării a fost diferită de cea vizată de recursul în interesul legii, astfel că acele hotărâri judecătorești nu pot fi valorificate pentru ilustrarea primei orientări jurisprudențiale.

88. În acest sens este de observat, din studiul considerentelor hotărârilor judecătorești menționate, că în cauzele respective nu s-a pus problema interpretării și aplicării dispozițiilor art. 460 alin. (5) lit. b) sau d) din Codul fiscal în contextul modificării ori actualizării valorii de impunere pe baza unui raport de evaluare, ci a determinării unei noi valori impozabile a clădirilor ca urmare a încheierii unor acte adiționale în care a fost evidențiată distinct valoarea clădirilor dobândite, în condițiile în care această valoare nu fusese precizată în contractele de vânzare-cumpărare inițiale.

89. Prin urmare, disputa judiciară nu a avut legătură cu un eventual concurs între criteriile prevăzute de art. 460 alin. (5) lit. b) și d) din Codul fiscal sau cu posibilitatea actualizării valorii impozabile în temeiul alin. (6) al aceluiași articol, ci s-a purtat în jurul aplicării prevederilor art. 460 alin. (5) lit. d) din Codul fiscal, prin raportare la dispozițiile pct. 53 din titlul IX — *Impozite și taxe locale* capitolul II — *Impozitul pe clădiri și taxa pe clădiri* secțiunea a 6-a, *Declaraarea, dobândirea, înstrăinarea și modificarea clădirilor* din Normele metodologice de aplicare a Codului fiscal, conform cărora „(...) în cazul în care valoarea clădirii nu se evidențiază distinct în actele prin care se dobândește/înstrăinează dreptul de proprietate, impozitul pe clădiri se va stabili la valoarea totală din actul respectiv. (...)”, care poate include, de exemplu, valoarea terenului înstrăinat odată cu clădirea.

90. În schimb, hotărârile judecătorești definitive anexate subsumat celei de-a doua orientări jurisprudențiale, pe care autorul sesizării nu o împărtășește, au ca premisă factuală situația reevaluării clădirii pe baza unui raport întocmit de un evaluator autorizat, după o primă stabilire a valorii impozabile în temeiul art. 460 alin. (5) lit. d) din Codul fiscal, corespunzător valorii reieșite din actul translativ de proprietate.

91. Cât privește încadrarea în drept a situației de fapt expuse, în Decizia civilă nr. 275 din 9 februarie 2024 a Curții de Apel București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal, pronunțată în Dosarul nr. 19.560/3/2022, și în Decizia civilă nr. 1.317 din 30 mai 2024 a Curții de Apel București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal, pronunțată în Dosarul nr. 17.255/3/2022, se reține, în esență, că interpretarea logico-sistematică a prevederilor art. 460 alin. (2), (5), (6) și (8), art. 461 alin. (1) și (2) și ale art. 462 alin. (1) din Codul fiscal, împreună cu dispozițiile corespunzătoare cuprinse în pct. 38, 39 și 57 din titlul IX al Normelor metodologice de aplicare a Codului fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1/2016, conduce către concluzia că legislația fiscală permite, la calculul impozitului pe clădiri, luarea în considerare a valorii stabilite pe baza unui raport de evaluare, chiar și în situația în care clădirea a fost dobândită în ultimii 3 ani anteriori anului de referință, în cazul persoanelor juridice [art. 460 alin. (6) din Codul fiscal prevedea termenul de 3 ani pentru actualizarea valorii impozabile a clădirii anterior modificării sale prin pct. 197 al art. I din Legea nr. 296 din 18 decembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1269 din 21 decembrie 2020. În forma actuală, termenul este de 5 ani].

92. În același sens, în Decizia civilă nr. 1.149 din 12 iunie 2024 a Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, pronunțată în Dosarul nr. 27.843/3/2022, s-a reținut că autoritatea fiscală trebuie să țină seama de raportul de evaluare depus până la primul termen de plată aferent anului de referință, în vederea stabilirii sau actualizării valorii impozabile în condițiile art. 460 alin. (5) din Codul fiscal și pct. 38 din titlul IX al Normelor metodologice, ulterior momentului înregistrării fiscale a clădirii în temeiul actului translativ de proprietate în care era menționat prețul vânzării, cu precizarea suplimentară că, în temeiul pct. 40 din titlul IX al Normelor metodologice, raportul de evaluare poate fi verificat sub aspectul conformității lui cu standardele de evaluare în vigoare la momentul evaluării.

93. Rezumând, dintre cele șase hotărâri judecătorești definitive anexate recursului în interesul legii, trei hotărâri soluționează unitar problema de drept ce formează obiectul

sesizării, o hotărâre conține o soluție divergentă asupra aceleiași probleme de drept (provenind, ca și primele trei hotărâri, de la Curtea de Apel București), iar celelalte două, chiar dacă au avut în vedere aplicarea art. 460 alin. (5) lit. d) din Codul fiscal, analizează în realitate o problemă diferită de cea care formează obiectul recursului în interesul legii.

94. Or, pentru îndeplinirea condiției de admisibilitate prevăzute de art. 515 din Codul de procedură civilă, referitoare la soluționarea diferită a aceleiași probleme de drept prin hotărâri judecătorești definitive, este necesar, pe de o parte, ca soluțiile opuse să rezulte din conținutul neclar al normei juridice, de natură a conduce la interpretări și concluzii contradictorii, în una și aceeași situație juridică, iar nu din aplicarea nuanțată a normei în funcție de premise factuale diferite.

95. Pe de altă parte, existența unei singure hotărâri definitive prin care a fost pronunțată o soluție divergentă, provenind de la aceeași curte de apel în care s-a conturat orientarea jurisprudențială opusă, nu este aptă să contureze riscul dezvoltării practicii judiciare neunitare, pe fondul unor divergențe serioase între instanțele judecătorești în interpretarea și aplicarea legii.

96. Așa cum s-a reținut anterior în jurisprudența instanței supreme, „noțiunea de practică judiciară presupune că instanțele judecătorești au fost investite cu soluționarea acelei probleme de drept într-un număr semnificativ de cauze, astfel încât devine posibilă identificarea unei orientări majoritare și a alteia minoritare sau a unei divergențe serioase între instanțele judecătorești în interpretarea și aplicarea legii”, lipsa unei practici judiciare divergente sau existența acesteia doar într-o fază incipientă la momentul declanșării recursului în interesul legii fiind sancționată cu inadmisibilitatea sesizării [Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii nr. 5 din 15 mai 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 578 din 27 iunie 2023 (paragrafele 58 și 59)].

97. În consecință, având în vedere neîndeplinirea condiției de ordin procedural referitoare la existența unei practici judiciare divergente, în aplicarea prevederilor art. 515 din Codul de procedură civilă, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii constată că sesizarea este inadmisibilă, neimpunându-se analizarea pe fond a problemei de drept.

ÎN ALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibil, recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, cu privire la *interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 460 alin. (5) lit. b) și d) și alin. (6) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, și ale pct. 38 din titlul IX „Impozite și taxe locale” capitolul II „Impozitul pe clădiri și taxa pe clădiri” secțiunea a 4-a „Calculul impozitului pe clădirile nerezidențiale” din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1/2016, în sensul de a se stabili dacă, după depunerea declarației de impunere și stabilirea impozitului pe clădirile nerezidențiale prin raportare la valoarea clădirii rezultată din actul prin care se transferă dreptul de proprietate, valoarea impozabilă a clădirii mai poate fi sau nu stabilită, pentru același an fiscal de referință, pe baza unui raport de evaluare, dacă nu au intervenit schimbări cu privire la starea fizică și/sau regimul juridic al clădirii.*

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 9 decembrie 2024.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

CORINA-ALINA CORBU

Magistrat-asistent,
Elena-Mădălina Ivănescu

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2025 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	2.910	800	290
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	3.450		320
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	5.180		470
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	990		110
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	3.960		360
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	3.680		340
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	1.270		120

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

Pentru comenzi, accesați www.monitoruloficial.ro, Magazin online, Monitorul Oficial — apariții și abonamente.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2025 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	65	160	400	960	2.110	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	115	290	730	1.750	3.850	1.150	2.880	7.200	17.280	38.020

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	75	190	480	1.150	2.530	750	1.880	4.700	11.280	24.820
ExpertMO	140	350	880	2.110	4.640	1.400	3.500	8.750	21.000	46.200

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	140 lei/an
--	------------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

* Tarifele anuale se aplică pentru comenzile online efectuate până la 31 ianuarie 2025.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

